

UMREVISOR GUIDEN

HOW TO BE REVISOR
REVISOR-GUIDEN

2022

Ung Media Sverige

Översikt

- 01 Vad är en revisor?
- 02 Ideell eller auktoriserad?
- 03 Vem kan bli revisor?
- 04 Hur väljs en revisor?
- 05 Vad ska ingå i stadgarna?
- 06 Vad gör egentligen en revisor?
- 07 Den ekonomiska granskningen
- 08 Verksamhetsgranskningen
- 09 Revisionsberättelsen

Introduktion

Sedan 2021 behöver alla Ung Media Sveriges medlemsföreningar välja revisorer för att kunna få föreningsbidrag.

Vi har därför tagit fram det här materialet som handlar om vad en revisor är, hur en revisor väljs och vad en revisor egentligen gör.

Vem riktar sig materialet till?

Tanken är att det ska fungera som ett stöd både för föreningar som kanske inte haft revisorer innan och för nyblivna revisorer som inte är helt säkra på vad deras uppdrag går ut på.

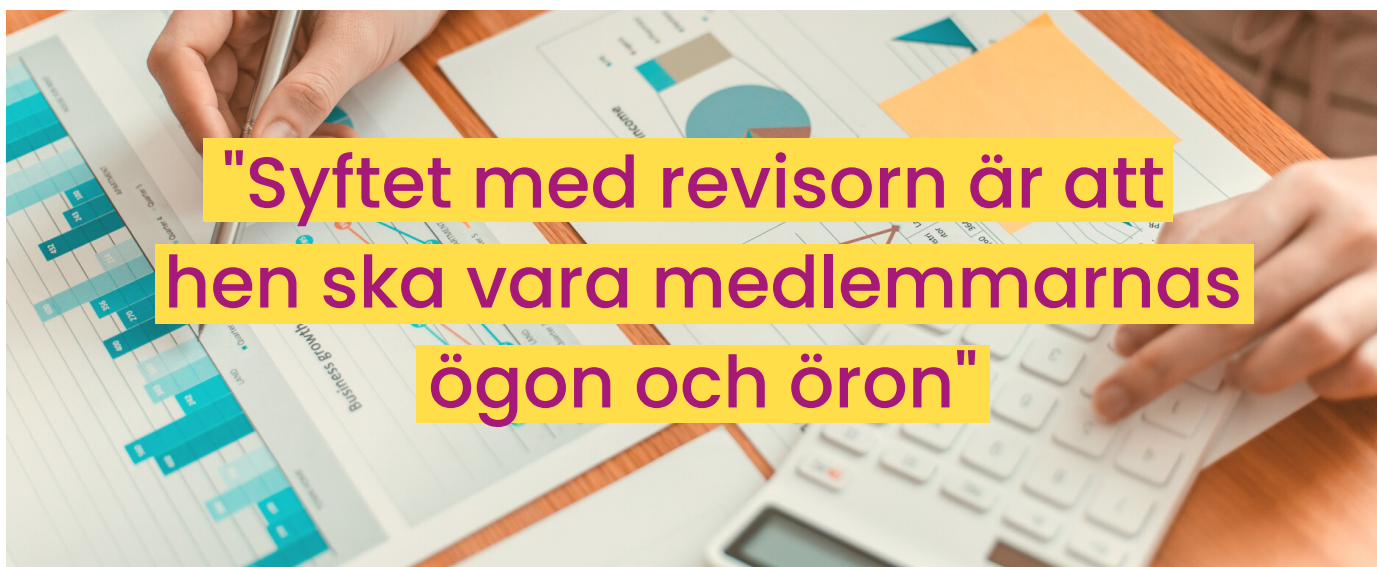
Ung Media Sverige

Vad är en revisor?

En revisor granskar föreningens verksamhet, ekonomi och styrelsens arbete.

- En revisor är en person som **granskar föreningen**, dess verksamhet, ekonomi och styrelsens arbete. Revisorn ska också titta på om föreningens stadgar och årsmötesbeslut följs. Syftet med revisorn är att hen ska vara medlemmarnas ögon och öron som kan hålla koll på sånt som medlemmarna inte alltid själva kan se.
- Resultatet av granskningen (**revisionen**) presenteras av revisorn för de övriga medlemmarna på föreningens årsmöte i en **revisionsberättelse**.
- En ideell revisor **behöver inte ha någon särskild utbildning** men ska helst vara någon som har lite koll på föreningar och ekonomi.
- Eftersom revisorn bland annat ska granska styrelsen måste hen vara oberoende i förhållande till dem. Det får alltså inte vara en person som samtidigt själv sitter i eller precis har suttit i föreningens styrelse. Hen ska inte heller vara ihop, släkt eller bästis med någon i styrelsen.

"Syftet med revisorn är att hen ska vara medlemmarnas ögon och öron"

Ideell eller auktoriserad?

Två typer av revisorer och skillnaden mellan dem.

2

Det är skillnad på en **ideell revisor** (kallas ibland också för lekmannarevisor eller verksamhetsrevisor) och en **auktoriserad revisor** (kan också kallad för godkänd eller professionell revisor).

- I företag eller stora föreningar med större ekonomi kan det behövas en auktoriserad revisor som har en viss utbildning och är godkänd av revisorsinspektionen.
- För de allra flesta av Ung Media Sveriges medlemsföreningar räcker det med att ha en ideell revisor. Det är därför ideella revisorer vi syftar på när vi i den här texten talar om revisorer, revisorns uppdrag och revisionen.

"För de allra flesta av Ung Medias medlemsföreningar räcker det med en ideell revisor."

Vem kan bli revisor?

Vad krävs av en revisor?

3

För att bli ideell revisor behövs ingen särskild utbildning. Det är dock bra om personen som väljs har lite **koll på föreningsformalia och ekonomi** för att kunna veta vad hen ska titta efter i sin granskning. Det är också bra om revisorn är **myndig**. Revisorn måste inte alltid vara medlem i föreningen. Olika regler kan gälla i olika föreningar så titta på vad det står i era stadgar. Eftersom en av revisorns viktigaste uppgifter är att granska styrelsen måste revisorn vara **oberoende**. Det får alltså inte vara en person som själv också sitter i styrelsen, som precis har suttit i styrelsen eller som till exempel är ihop, släkt eller bästis med någon i styrelsen.

Att tänka på vid val av person:

- Koll på föreningsformalia och ekonomi
- Föredragsvis myndig
- Eventuellt medlem i föreningen (beroende på vad stadgarna säger).
- Oberoende till styrelsen

Exempel på lämplig person:

- Någon som är medlem i föreningen men inte sitter i styrelsen
- Någon som tidigare har varit aktiv i föreningen men inte är det längre (sedan minst 1 år tillbaka)
- Någon som är eller har varit engagerad i andra föreningar

"Revisorn måste inte alltid vara medlem i föreningen. Olika regler kan gälla i olika föreningar"

Hur väljs en revisor?

Revisorn väljs alltid av föreningens medlemmar.

4

Revisorn ska fungera som ett slags ombud för föreningens medlemmar och det är därför viktigt att hen också **väljs av medlemmarna**. Det vill säga, revisorn väljs alltid på ett årsmöte...

...Revisorn ska ju granska styrelsen och det är därför inte lämpligt att styrelsen själva väljer vem som ska vara revisor...

..Däremot kan styrelsen såklart ta fram förslag som alla på årsmötet får rösta om.

Och om vi redan har haft vårt årsmöte?

Det är ingen katastrof! Det går precis lika bra att välja revisor på ett extrainsatt årsmöte. Alla medlemmar ska kallas till det extra årsmötet (där anges vad årsmötet ska handla om) enligt samma regler som ett vanligt årsmöte, ofta två veckor i förväg (men kolla vad som står i era stadgar!).

På det extra årsmötet får inga andra frågor tas upp än de som står i kallelsen.

Kom ihåg!

För att se till att föreningen alltid har en revisor bör det skrivas in i föreningens stadgar. Där bör det framgå vad revisorns uppdrag är och att dagordningen för föreningens årsmöten ska innehålla "val av revisor" och "presentation av revisionsberättelse". Mer om det på nästa sida...

Vad ska ingå i stadgarna?

I föreningens stadgar ska revisorn tas upp på tre punkter.

5

I stadgarna ska det finnas med information om:

- **Revisorn:** En egen punkt som talar om att: *föreningen ska ha (minst) en revisor och vad revisorn ska göra*. Ni kan välja själva hur mycket som ska stå om det här i stadgarna.
- **Årsmötet:** I punkten som beskriver vad som ska tas upp på årsmötet ska revisorn synas på två ställen:
  1. *Presentation av revisionsberättelse:* den här punkten ska tas upp innan årsmötet och beslutar om ansvarsfrihet för den avgående styrelsen
  2. *Val av revisor:* till exempel precis efter val av styrelse
- **Extra årsmöte:** I punkten om extra årsmöte bör det stå att även revisorn kan kalla till extra årsmöte om hen anser att det behövs. I den uppdaterade versionen av Ung Media Sveriges exempelstadgar står det såhär:

I Ung Media Sveriges exempelstadgar står det såhär:

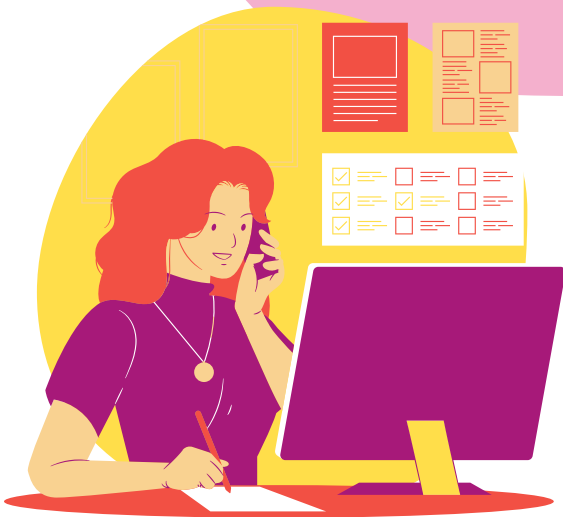
"Föreningen ska ha en eller två revisorer. Revisorn ska granska föreningen och styrelsens arbete och redovisa sin granskning för årsmötet i en revisionsberättelse. De som sitter i eller precis har avgått från styrelsen kan inte väljas till revisor. Revisorn väljs av föreningens årsmöte och sitter kvar till slutet av föreningens nästa ordinarie årsmöte."

"Om styrelsen, revisorn eller minst 25% av medlemmarna tycker att det behövs så ska föreningen hålla ett extra årsmöte. Alla medlemmar ska bjudas in senast två veckor innan mötet. I inbjudan ska det stå tid, plats, och information om det som kommer att tas upp på det extra årsmötet. På det extra årsmötet får inga andra frågor än de som står i inbjudan tas upp."

Vad gör egentligen en revisor?

6

Psst! Svaret är lååångt
(men viktigt).
Nu har du blivit varnad!

För dig som nyvald revisor kan det ibland vara svårt att veta exakt vad som förväntas av dig. Det finns inte alltid tydliga instruktioner för hur revisionen ska gå till och föreningen har kanske inte ens haft en revisor tidigare.

På kommande sidor presenterar vi **en slags checklista** där vi steg för steg går igenom revisorns olika uppgifter som du kan utgå ifrån i ditt arbete.

Vad gör egentligen en revisor?

1. Bestäm vad du ska göra

6

Det första steget är helt enkelt att ta reda på vad du ska göra och vad ditt uppdrag som revisor innebär.

- 1. Vad står i stadgarna?** Börja med att se efter vad som står om revisorn i föreningens stadgar och/eller om det finns någon beskrivning hos föreningen där revisorns roll beskrivs.
- 1. Prata med en tidigare revisor:** Om det inte finns något nedskrivet kan det vara bra att prata med en tidigare revisor (om någon sådan finns) alternativt styrelsen eller den tidigare styrelsen och se om det finns rutiner eller praxis som inte är nedskrivet.

Om inget av det här finns så är det bra om du sätter ihop en egen instruktion, över allt du ska göra under året och ungefär när det ska göras.

Utgå gärna ifrån den här guiden, men kom ihåg att anpassa den efter hur just din förening fungerar.

Vad gör egentligen en revisor?

2. Prata ihop dig med styrelsen

6

2. Prata ihop dig med styrelsen

Det är bra att tidigt prata ihop dig med föreningens styrelse så de också har koll på vad du ska göra, hur ditt arbete ska gå till och vad du kommer behöva få tillgång till från dem..

..Även fast en stor del av ditt uppdrag är att granska styrelsen betyder det inte att ni arbetar mot varandra - tvärtom!..

...Ni har olika roller men **arbetar alla för samma mål**, nämligen att föreningen ska fungera så bra som möjligt.

Revisorn kan dessutom fungera som ett stöd för styrelsen och vara en person de kan vända sig till för tips och råd. Däremot är det viktigt att revisorn inte blir för inblandad i styrelsens arbete. *Revisorn ska aldrig göra styrelsens jobb och kan inte heller bestämma vad styrelsen ska göra.*

Vad gör egentligen en revisor?

3. Sätt igång med granskningen!

6

Det stora arbetet du som revisor har att göra är själva granskningen.

Exakt hur den läggs upp kan du bestämma ganska mycket själv men ett stort tips är att planera den i förväg och komma igång i tid. Det behöver inte alls vara särskilt tidskrävande att vara ideell revisor men det kan bli jobbigt om allt ska göras två veckor innan årsmötet - både för dig som då måste hinna med mycket på kort tid och för styrelsen som måste plocka fram olika dokument och svara på frågor när de egentligen har mycket annat att göra.

Granskningen kan delas upp i två huvudsakliga delar:

1. Den ekonomiska granskningen
2. Verksamhetsgranskning

Läs instruktionerna på nästkommande sidor för att lära dig allt du behöver för att utföra granskningen.

Den ekonomiska granskningen

Påbörja den ekonomiska granskningen

7

Här är de områden som är särskilt viktiga för revisorn att titta på:

- **Redovisning/bokföring:** Se till att alla intäkter och utgifter redovisas och att det finns underlag som visar var intäkterna kommer ifrån och vad utgifterna har gått till. Exempelvis: Verifikationer på bidrag, kvitton på olika inköp eller betalningar.

"För en stor förening med stor ekonomi är det kanske inte möjligt att gå igenom varenda kvitto under redovisningen utan där kan det räcka med att göra stickprov och titta extra noga på de stora utgifterna."

- **Jämför redovisningen med budgeten:** Allt behöver inte landa på exakt samma summa som det bestämdes. Om något däremot verkar ha blivit väldigt mycket dyrare än vad som budgeterats för kan det vara värt att uppmärksamma och fråga styrelsen om.
- **Bokslut:** Inför årsmötet ska styrelsen sammanfatta föreningens ekonomi under året i ett bokslut eller ekonomisk berättelse. Tänk på att ha koll på att det finns underlag på allt och uppmärksamma styrelsen på om det är något som avviker väldigt mycket från budgeten.
- **Skulder och fordringar:** Titta på om föreningen är skyldig någon pengar (skulder) eller om någon är skyldig föreningen pengar (fordringar). Finns det någon plan för hur de pengarna ska betalas eller krävas in?

Verksamhets- granskningen

Påbörja verksamhets- granskningen

8

Verksamhetsgranskningen handlar om att se till att verksamheten fungerar som den ska och att styrelsen sköter sitt arbete på ett bra sätt.

Här är de punkter som revisorn bör titta på:

- **Kontrollera att stadgarna följs:** Det här kan till exempel handla om att årsmöten kallas till och genomförs på rätt sätt, att medlemsfrågor hanteras som de ska och att verksamheten går i linje med föreningens syfte som det är formulerat i stadgarna.
- **Kontrollera att årsmötesbeslut följs:** Läs igenom årsmötesprotokollet och se om de beslut som fattades där har genomförts eller arbetats med. Förutom budgeten är verksamhetsplanen extra viktig att titta på - det är ju genom den som årsmötet har bestämt hur föreningens verksamhet ska se ut under året.
- **Titta på hur styrelsens arbete fungerar:** Hur ofta har de styrelsemöten? Hur fungerar arbetet mellan styrelsens möten? Hur ser ansvarsfördelningen inom styrelsen ut? Läs igenom styrelseprotokoll och se efter om alla viktiga beslut finns med i dem och om alla protokoll är underskrivna. Som revisor har du rätt att vara med på styrelsemöten och det kan vara ett bra tillfälle för dig att själv se hur de går till och ställa olika frågor direkt till styrelsen.
- **Ta reda på särskilda händelser:** om det är något särskilt stort som har hänt under året så som kriser eller oförutsedda situationer som påverkat föreningen. Hur har de i så fall hanterats? Har föreningen haft verksamhet som inte fanns med i verksamhetsplanen och vad har de fått för (positiva och/eller negativa) konsekvenser? Har föreningen förlorat en stor del av sin finansiering eller åkt på oväntade utgifter och hur har det i så fall hanterats?

Till sist! Skriv revisionsberättelsen

När du har gjort din granskning ska du presentera den för årsmötet i revisionsberättelse.

9

Det låter krångligt, men är helt enkelt bara en kort text som beskriver din granskning. Du kan strukturera din text kring tre viktiga frågor:

- **Vad har du gjort?** Börja med att kort beskriva hur granskningen har gått till: vad du har gjort, tittat på, deltagit i osv.
- **Vad har du kommit fram till?** Här beskriver du kort vad du hittade i din granskning och hur du tycker att styrelsen har skött sig under året. I den här delen kan du också berätta för årsmötet om du har något att anmärka på eller om styrelsen har gjort något som kan se konstigt ut, till exempel inte följt ett årsmötesbeslut, men som det finns en bra förklaring till.
- **Tycker du att den avgående styrelsen ska beviljas ansvarsfrihet?** Att den avgående styrelsen beviljas ansvarsfrihet innebär att föreningen är nöjd med styrelsens arbete och att ansvaret för föreningen övergår till den nya styrelsen. I revisionsberättelsen kan du berätta för årsmötet om du rekommenderar dem att ge den avgående styrelsen ansvarsfrihet eller inte, men det är årsmötet som fattar beslutet genom att rösta.

Revisionsberättelsen

9

Här är ett exempel på hur en revisionsberättelse kan se ut:

Revisionsberättelse för föreningen X, år 20XX

Som föreningen Xs revisor har jag haft till uppgift att granska föreningens ekonomi och verksamhet för året 20XX. Jag har tittat på föreningens räkenskaper och årsredovisning samt undersökt om verksamhetsplanen för året har följts och om styrelsen har följt föreningens stadgar.

Föreningens ekonomi har skötts på ett bra sätt. Det finns kvitton och andra verifikationer som styrker alla intäkter och utgifter. Bokslutet stämmer med den löpande redovisningen och hur mycket pengar som finns kvar på kontot. Styrelsen har arbetat enligt de beslut som fattades på förra årsmötet och följt föreningens stadgar.

Jag rekommenderar därför att årsmötet beviljar den avgående styrelsen ansvarsfrihet.

[Revisorns underskrift]

[Datum och ort]

Om något känns fel

Om du under din granskning upptäcker något som inte stämmer eller som du skulle vilja anmärka på är första steget att helt enkelt prata med styrelsen, påpeka felet och ställa frågor om det. Här är det också bra om du har kommit igång med din granskning i tid eftersom styrelsen då hinner rätta till eventuella fel. Om det gäller mindre saker som styrelsen antingen rättar till eller har en bra förklaring till behöver de inte tas med i revisionsberättelsen. Det kan också finnas bra förklaringar till större saker som till exempel varför ett årsmötesbeslut inte har följts eller att något blev mycket dyrare än vad det budgeteras för, de är i så fall bra att ta med i revisionsberättelsen så årsmötet kan ta ställning till dem.

Om styrelsen inte rättar till felet som du har påpekat eller kommer med förklaringar som du inte är nöjd med så bör du skriva om det i revisionsberättelsen. Om det är allvarliga fel och du anser att styrelsen har misskött sig kan du rekommendera årsmötet att inte bevilja den avgående styrelsen ansvarsfrihet.

NU ÄR DU REDO FÖR UPPDRAGET SOM REVISOR!

Var kan jag lära mig mer?

Vi håller regelbundet i digitala skolor. Vi har även medverkat i två avsnitt av podden "**Knytpodden**" där vi pratar mer om vad en revisor är och gör. Avsnitten heter "Kan ett kilo lök bli revisor?" och "Hjälp! Jag är revisor!". Finns på Spotify!

Som alltid är ni självklart också välkomna att höra av er till oss om ni har några frågor eller funderingar!

Kontakt

Ung Media Sverige

Drottninggatan 112,
111 36 Stockholm

www.ungmedia.se
info@ungmedia.se